

SÖDERBYBLADET

Nr 6 Årgång 6 Juli 2006

ISSN 1459-8493

Utgivare: Södra Vallgrund byaråd rf

SOMMARÖHALLEN

SOMMARTORG

Lördag 15.7 kl.10.00-1800

Hantverkare är på plats och vi bjuder ut nypotatis, hembakat, rökt fisk (med väderreservation), blommor och mycket mer.

Kl. 12.00 och kl. 14.00 sjunger vi allsång med Margot Enström och Kalervo Kantola, ta gröna sångboken med.

Korv finns på grillen och kaffe med dopp hittar ni i Caféet.

Välkomna, vi hoppas på fint väder och mycket folk.

SIMSKOLAN

Årets simskola, vid Bullerås simstrand, hålls från måndagen den 24.7 till lördagen den 5.8.

Simlärare är Sara Lund, 041-4585379 och Caroline Norrgård, 050-3402609.

Lekledare Marie Håkans.

Tider	Äldre gruppen	Yngre gruppen
v.30	9.30 – 11.30	11.30 – 13.30
v 31	16.00 – 18.00	14.00 – 16.00

Anmäl till simlärarna!

Folkhälsan / Susanne Nabb

RÅGEN RYKER !

Med förskräckelse hann jag tänka: Oj, var brinner det?! Eller gräver nån...

Inget av detta. Nu ryker rågen!! Lördagen den 1 juli kl 13.30. En mäktig syn! Jag bor granne med ett rågfält. Jag har gått och hoppats på att få

uppleva rågens blomning på nära håll. Rågen ryker, är ett gammalt uttryck. Mina öron hade hört det, nu fick ögonen se! Ofattbart – är det sant?! Jag gick närmare för att betrakta miraklet. Axen var alldeles ludna av ståndare fulla med pollen. Allt rörde sig vaggande i den svaga vinden. Det kom små pustar av pollen nu, men det stora, mäktiga var över. Då fattade jag vad det betyder att vara på rätt plats vid rätt tid. Såg någon annan? Jo, Bo-Erik som arbetade med slåttern, lika nära rågen som jag.

Rågfältet är också annars en vacker syn. Det har glatt mig länge. Höstens brodd kom jämnt och fint, våren visade att vintern varit barmhärtig. Nu står rågen där med strån som är 2 meter och 10 – 15 centimeter långa, axen matas och skörden hägrar. Jag hoppas den blir fin så att odlaren får lön för mödan.

Vems är då rågen? Jag vet bara att: Han heter Yngve Sten och odlar råg! Jag har inte talat med honom. Vi hälsar på varandra, han från traktorn och jag från bilen och jag räknar oss som goda vänner i "rågens rike". Tack för att du odlar, Yngve!

Nu har jag sett rågen ryka och känner mig som miljonär inför allt det sköna.

Du: Se på rågfälten!!

Inga

PS. Storspoven har inte flyttat ännu den 11.7. De tre ungarna har klarat livhanken. Kan inte flyga ännu. De promenerar här runt mitt hem under uppsikt av sin far. DS.

Christers spalt

Denna vår och sommar har det mesta inom politiken kretsat kring om kommuner skall slås samman med tvång eller inte. Nu har då lagen kommit som säger att sådant inte kommer att ske förrän tidigast år 2009, om staten då anser det nödvändigt. Kriterierna för att det inte skall behöva ske för t.ex. Vasa och Korsholm är att man har effektivt samarbete och att det sker på en ekonomisk hållbar grund. Många anser att i.o.m. detta så är hotet för vår del avvärjt. Jag tror inte att det är avvärjt eftersom alla vet att Vasa för

tillfället har dålig ekonomi och att man själv räknar med att ha ekonomin i balans efter sju år. När man nu ser hur specialistsjukvården och åldringsvården i snabb takt kräver nya satsningar för att alla överhuvudtaget skall ha rätt till den humana vård som dom har rätt till och pengarna inte ökar i lika snabb takt så är problemen redan nu ganska stora och kommer att bli större. Redan nu finns en tendens till att resursökningen för barn och ungdomar har en tendens att stagnera, jag tänker då främst på skolor och daghem.

Korsholms linje har varit att vi vill förbli självständiga och om det inte är möjligt så förordas en samgång med Vörå, Oravais, Maxmo, Malax och Korsnäs. Själv har jag beträffande alternativet haft en annan åsikt nämligen om en samgång skall ske bör den ske med Vörå, Oravais och Maxmo. Jag tror nämligen inte att staten godkänner att Vasa skulle bli helt inringat av Korsholm och så skulle mitt förslag mera trygga en svensk sammanhållande landsortskommun. Som jag sagt tidigare är detta inte lätt eftersom vi har att beakta att vi är granne med Vasa och att vi har ett stort ansvar för att servicen på vårt eget språk tryggas. Beträffande servicen i vår egen kommun idag så ser jag en tendens till att det finns behov och en önskan om att det skulle bildas serviceenheter som innehåller skola, daghem, förmiddagsvård och eftermiddagsvård för barnen. Redan budgeten i höst tror jag kommer att visa om jag har rätt eller fel.

Christer Stolpe

INSPIRERANDE UTSTÄLLNING I UF- LOKALEN

Det första spontana intrycket när man kliver in är: ”Oj så många flitiga människor det finns i vår by och så väl föreningarnas verksamhet är dokumenterad.”

På kafé-sidan hänger akvareller med stillében och skärgårdsmotiv av byns konstnärer Margareta Hjerpe, Karin Stolpe och Marléne Ström.

På scen sitter Hans Söderlund och visar bilder från vinterns muddringsarbete. Viktiga dokument för kommande generationer.

Uppstoppade småfåglar fanns utställda. Man kände igen domherre, trast, kungsfågel, rosenfink m.fl. Jo, visst, en ekorre fanns också bland fåglarna. Namnskyltar på fåglarna kunde

ha varit på sin plats. Är säker på att alla fåglar inte var bekanta för alla.

En träskulptur av trä fångade många intresse. På en lapp kunde läsas att skulpturen var tillverkad på Djävulsön av en livstidsfånge. Den köptes av kapten Burman och fick sin plats på Bullerås. Vid auktionen på Bullerås köpte John Ståhl skulpturen och senare renoverat till det skick den har idag.

Vackra, gamla, tillbringare, fat, kaffekoppar i porslin kunde beskådas. Likaså en ”fyllhund” med snapsglas av olika storlek.

På den mjuka sidan kunde man beundra, finnväv, sängtäcken, pläddar, dukar och gardiner med knypplade spetsar. Nytt eller gammalt.

Rotslöjd, askar och brickor i svepteknik och svarvade skålar får representera det hårda hantverket.

Timo Jahkola kunde visa upp ett litet väggskåp med ett lejon på dörren och ett syskrin tillverkat av flera olika träslag. Kanske något mästerprov? Vem vet? Dessutom tycks han kunna restaurera gamla böcker.

Handelslaget kunde visa upp en gammal reklamskylt samt dåtidens kassaapparat. I en kassabok från 1940-talet kunde man läsa att kontanter i kassan den 31 dec 1941 fanns 34799.45 mk.

Till min förvåning märkte jag att Söderbybladet haft en föregångare. Framför mig låg Uf-Havsbandets jultidning, Vårt Hopp från år 1973. Som ansvariga utgivare stod Börje Ström och Christer Stolpe. Den bestod av 12 maskinskrivna sidor. Hoppas det finns fler nummer bevarade.

Byrådetets urklippböcker fanns att bläddra i. Där kunde vi i en artikel i Vbl från 6 april 1947 läsa om lotsen Johannes Söderholm som fyller 67 år den 14 april och blir pensionerad.

I Vbl den 4 november 1948 kan vi läsa om fabrikören Anders Ohls som hyllas på sin 75 års dag. På morgonen uppväktades han med musik av hornseptetten från Björkö. De kvinnliga arbetarna uppväktade med sång och gav en fåtölj som gåva. Firman Aino Lindeman hade vidtalat en porträttmålare som skulle måla jubilarens porträtt i olja. Telegram hade kommit från bl.a. kommunikationsminister Onni Peltonen och landshövding KG.R. Ahlbäck.

Vidare hittar vi i urklippsboken en annons i Vbl den 11 augusti 1949 om en bygdefest i Södra Vallgrund med föredrag av skalden Joel Rundt och sång av sångerskan Valentine Mecklin. Festen avslutas med gammal och modern dans.

En mycket välgjord videofilm om flyttningen av Svennas Svennas stuga visades non stop. Den bar signaturen Måns Denward.

På samma tema hade Lisen och Valdemar Stolpe gjort en info-bok med urklipp, fotografier och beskrivande text.

Och tänk, alla bjudningskort som Edvard och Sven Back har fått under åren 1907 – 1983 finns bevarade och i god ordning. Här framgick att Edvard var bjuden till vigselakten den 16 augusti 1914, mellan Alma Öist och Gustaf Hellstrand. Likaså var han bjuden på vigselakten mellan Erika Kalin och Karl Söderström den 8 juli 1923 å Söderström hemman.

För några år sedan fick alla bybor en frågelista om bl.a. huset man bor i, vem har byggt det, hur har man erhållit tomten och många andra frågor. Josef Lindgrén har sammanställt uppgifterna och fanns nu prydligt samlat i en pärm, kommande generationer till kännedom.

Likaså har Josef samlat uppgifter om skolorna i Vallgrund byarna. Deras lärare, renoveringar, hotbilder, framtiden och mycket annat. Ett mycket viktigt dokument.

Med hjälp av diabilder visade Rachel Lindgrén textilier som finns i byastugan. Hon visade bl.a. en bild på en pengpåse som var med när det brann vid Sandviks. Det syntes faktiskt att den var bränd..

Hon berättade att många av föremålen är så gamla att de kan falla sönder. Därför är det bra att de finns dokumenterade på bild. Ett imponerande arbete som hon gjort med Hans Söderlund som fotograf.

På väggen ovanför orkesterupphöjningen hängde en bild på en mansperson, i helfigur. Han såg ut som en lots eller eventuellt en fyrvaktare. Men vem var det? Under tiden jag var där fanns ingen som visste det. Hoppas vi i nästa blad kan komma med upplysning om personens identitet! Ring och berätta!

Det var en bra utställning, man trivdes där. Något att göra till en tradition? Lite mera information om föremålen kunde efterlysas. "Får ej röras", känns lite trist att läsa på varje bord.

Jag hoppas utställningen gett arrangörerna erfarenheter och inspiration för kommande utställningar.

Börje

Norra och Södra Vallgrunds gemensamma vattenområde informerar

Norra och Södra Vallgrunds gemensamma vattenområde är det officiella namnet på det delägarlag som förvaltar tillandningsmarken och vattenområdena runt de båda Vallgrund byarna.

Delägarlaget ansvarar som ägare av både land- och vattenområden för kontakterna med t. ex myndigheter. Det innebär att det numera är delägarlaget som är representerat vid rågångar mot tillandningen och även fungerar som säljare när någon löser in tillandningsmark t. ex framför sin sommarstuga. Delägarlaget skall även tillfrågas om tillstånd innan man börjar gräva på samfällid tillandningsmark. Närmare information om detta finns på byarnas anslagstavlor.

Delägarlaget har en styrelse bestående av fyra personer. Enligt den rådande tysta överenskommelsen är det meningen att båda byarna skall representeras av två personer vardera. Styrelsen består för närvarande av; Rolf Sund (ordf.), Tor-Egil Berg (vice ordf.), Dennis Nyholm (sekr.) och John Snygg.

På delägarlagets ordinarie stämma 28.4.2006 fattades beslut om att låta Norra Vallgrund skifteslag respektive Södra Vallgrund samfällighet (alltså de "gamla" samfälligheterna) själva besluta om grävningens arbeten nedanför de s. k fiskarremsorna som finns bl. a vid Sommarösund och Kalvholmen. Detta för att förenkla förfarandet för folk som har sina hamnar och båthus vid dessa platser. Det beslöts också att Norra Vallgrunds skifteslag och Södra Vallgrund båtklubb r.f får fortsätta med uthyrning av båtplatser enligt samma principer som hittills.

Vattenområdet är arrenderat till Vallgrund fiskargille r.f. som sköter de praktiska frågorna och övervakningen av fisket. De uppbär bland annat fiskeavgiften och sköter om utplantering av fiskyngel.

Södra Vallgrund samfällighet informerar

Efter att Nils-Erik Westerlund undanbett sig återval vid senaste stämma 21.4.2006 och Rolf Snygg invaldes i styrelsen i hans ställe har den nya styrelsen konstituerat sig. Vid mötet beslöts att till

styrelseordförande väljs Rolf Sund, till kassör Anders Back och till sekreterare Rolf Snygg.

FÅREN HEMMA IGEN

Var vet man allt i en by? Jo, på Handlin! Dit ringde Marita Sjöholm när hon, från sin villa, för en dryg vecka sedan, tyckte sig se stenar röra på sig vid stranden, förbi Bolid och en bit förbi Rautavirtas villa. På Handlin kunde man naturligtvis upplysa om att det med all säkerhet är Fogelbergs förrymda får. Utryckning! Fåren stod snällt och väntade på en liten udde där det var lätt, för sex man, att fånga dem. De fick hästskjuts hem.

Börje

NATURENS UNDER

Bo Westman brukar lägga ut näten utanför sjöbevakningsstation i närheten av "Jåosgränn". Där händer det! När näten vittjas kommer en fisktärna och sätter sig på hans huvud och väntar på en godbit. När han först står framåtlutad sätter den sig mera i nacken och vartefter han reser sig kliver den högre upp på huvudet. Är Bo är utan mössa, visar tärnan sitt missnöje genom att skrika och krafsa omilt i den hala kalufsen. Större fiskar brukar Bo skära i bitar innan han räcker den hungriga tärnan som snabbt tar godbiten och flyger iväg till sina ungar.

Fenomenet har pågått under flera års tid. Det måste ju vara samma tärna som år efter år känner igen den givmilda fiskaren eller känner den Bo's mössa eller kanske båten.

För den som är svag i tron finns ett fotografi att beskåda med tärnan på Bo's huvud.

Har någon annan varit med om något liknande?

Här vill redaktören passa på att uppmana de som upplever något av naturens under att meddela om dem! Skriv eller ring och berätta! Man behöver inte ha sett en varg eller björn för att det skall vara ett naturens under. Du kanske har fått någon speciellt stor fisk som du vill låta oss andra veta om. Eller kanske har du sett en hare simma ryggsim?

Börje

Bli medlem i föreningen Replot-Björkö Turism!

En ny förening med namnet Replot-Björkö Turism har grundats i skärgården. Under de senaste åren har turismen ökat och vi som har

grundat föreningen tror att behovet av ett samarbete mellan skärgårdsbyarna kommer att öka kring denna sak.

Föreningen riktar sig till de företag, föreningar och privatpersoner som antingen har turism som näring eller som annars stöder föreningens sak. I mitten av juli i år fattas beslutet om huruvida Kvarkenområdet får världsarvsstatus. Om svaret blir jakande, och det ser lovande ut, kommer Replot-Björkö skärgård att hamna i fokus på ett särskilt sätt.

Det finns stora utvecklingsmöjligheter. Replot-Björkö Turisms syfte är att skapa ett så gynnsamt klimat för turismen som möjligt och arbeta för att skärgården skall kunna dra nytta av turismnäringen på olika sätt.

I föreningens stadgar står det bland annat att Replot-Björkö Turism skall

- verka för samarbete mellan Replot-Björkö skärgård, Korsholms kommun, de olika företag, föreningar, sammanslutningar och enskilda personer som är engagerade inom turismen samt även skapa och bibehålla en positiv attityd till turismen
- verka i samråd med olika turismorganisationer
- verka som ett samordnande organ för olika turismaktiviteter inom verksamhetsområdet
- verka för att utåt göra verksamhetsområdet intressant
- utföra utrednings- och forskningsarbete
- anordna informations- och skolningsverksamhet samt rådgivning
- avge utlåtande och ta initiativ i frågor som rör turism
- värva medlemmar till föreningen
- vid behov anställa personal

Om du vill bli medlem så kan du betala in medlemsavgiften till Replot-Björkö Turisms konto på Andelsbanken: 567025-21177. Ange att inbetalningen gäller "Medlemskap 2006". Medlemsavgiften är 7 euro för privatpersoner och 20 euro för företag och föreningar / organisationer.

Replot-Björkö Turism leds för närvarande av en interimstyrelse. En ordinarie styrelse väljs på medlemsmötet i höst.

Välkommen med i föreningen Replot-Björkö Turism!

Styrelsen

SÖDERBYBLADET

Redaktör: Börje Anderson
Lotsvägen 2, 65930 Södra Vallgrund
Tel. 06-3527758, GSM 050-5917958
E-post: borje.anderson@kolumbus.fi
Redaktionssekreterare: Hans Söderlund
Sommarösundvägen 442A
65930 Södra Vallgrund, tel. 06-3527586

Nästa blad, nr 7 utkommer omkring vecka 34.